

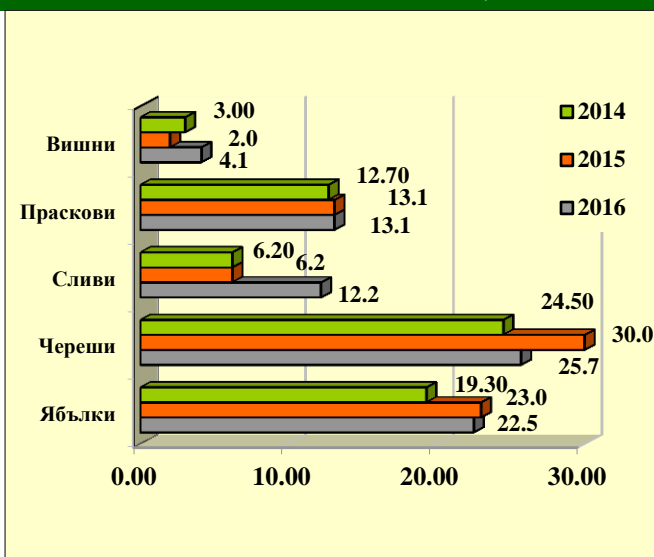
Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България през 2016 година

През 2016 година са преработени 87.9 хил. тона пресни плодове и 103.1 хил. тона пресни зеленчуци. Произведена е 71.5 хил. тона готова продукция от плодове, а готовата продукция от зеленчуци е 91.7 хил. тона.

За дейността си през 2016 година са предоставили статистически данни 183 предприятия. Като търговски дружества са регистрирани 87% от предприятията, преработващи плодове и зеленчуци, а останалите са еднолични търговци, кооперации и физически лица.

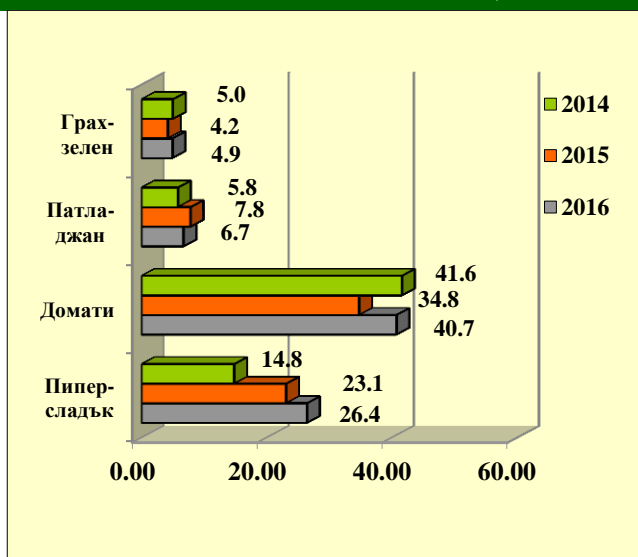
С най-голям дял от преработените плодове са черешите, ябълките и прасковите. От преработените зеленчуци с най-голям дял са домати, пиперът и патладжанът.

Графика 1 Плодове, доставени за преработка (хил. тонове)

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци.

Графика 2 Зеленчуци, доставени за преработка (хил. тонове)

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци.

При разглеждане на настоящата публикация е необходимо да се има предвид следното:

- Анкетата за дейността на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци, е организирана от отдел "Агростатистика" при Министерството на земеделието, храните и горите.
- Предприятията са анкетираны от експерти по агростатистика от областните дирекции „Земеделие“ за получаване на необходимата информация.

95 предприятия, преработват пресни плодове през 2016 г.

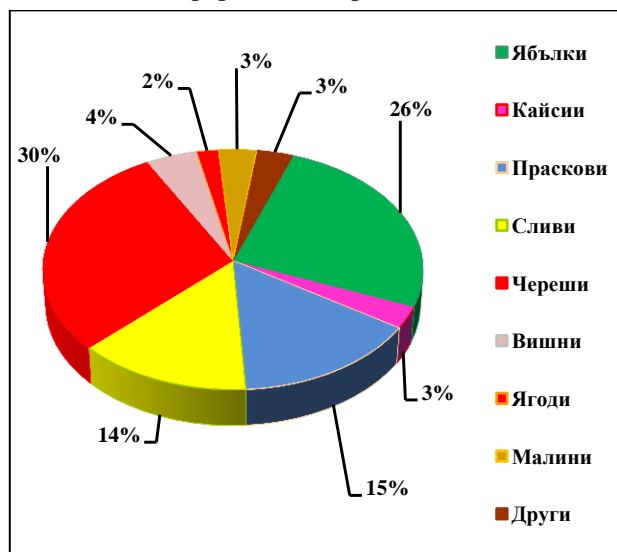
Преработени са 87.9 хил. тона пресни плодове (таблица 3), с 3.8% повече от предходната година.

От преработените плодове с най-голям дял са доставените от български производители – 66%, следват доставките от ЕС – 18%, и внос от трети страни – 9%. Предприятията стопанисват 288 хектара площи, от които са доставени 3 % от преработените плодове. Делът на плодовете, преработените на ишлеме, е 4% (таблица 3).

С най-голям дял от преработените пресни плодове са черешите – 30%, ябълките – 26%, прасковите – 15%, и сливите – 14% (графика 3).

В производството на готова продукция са вложени 2.0 хил. тона плодови концентрати или други междинни продукти, като 58% са местно производство, вносет от трети страни е 12%, а доставките от страните на ЕС са 30%. Най-голямо е количеството вложени плодови концентрати и други междинни продукти от праскови – 663 тона, следвани от ябълките – 418 тона.

Графика 3 Относителен дял на плодовете, преработени през 2016 година

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2016 г.

125 предприятия, преработват пресни зеленчуци, картофи и гъби през 2016 г.

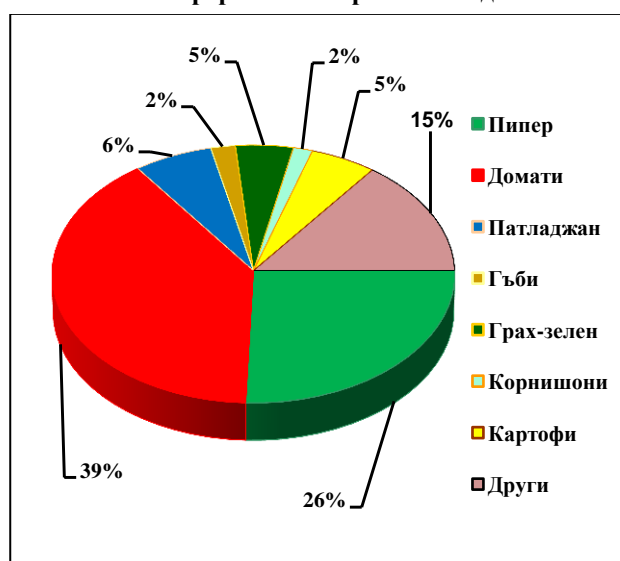
Преработени са 103.1 хил. тона пресни зеленчуци (таблица 4), с 4.7 % повече от предходната година.

От преработените пресни зеленчуци с най-голям дял са доставените от български производители – 88%, следват доставките от ЕС – 5%, и внос от трети страни – 3%. От площите, стопанисвани от предприятията (194 хектара), са доставени 3% от преработените зеленчуци, а на ишлеме са преработени 1% от зеленчуците.

С най-голям дял от преработените зеленчуци са домати – 39%, следва пиперът – 26%, и патладжанът – 6% (графика 4).

В производството на готова продукция са използвани 6.1 хил. тона зеленчукови концентрати или други междинни продукти, като 65% от тях са местно производство. Най-големи количества зеленчукови концентрати и полуфабрикати, вложени в производството на готова продукция, са от домати – 4 398 тона, следвани от пипер – 1 361 тона.

Графика 4 Относителен дял на зеленчуците, преработени през 2016 година

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2016 г.

Методология на изследването

Изчерпателност: Наблюдението е изчерпателно, като за съставяне на списъка е използвана информация от регистри на БАБХ и предходни статистически изследвания.

Статистическият въпросник се състои от четири страници, съдържа 20 въпроса, включващи информация за доставените и преработени количества плодове и зеленчуци, за произведената готова продукция и за реализацията ѝ.

Провеждане на изследването: Изследването е организирано и проведено от отдел "Агростатистика" към МЗХГ в периода април – май 2017 г. чрез областните дирекции „Земеделие“.

Обхват на изследването: Проведеното изследване е отраслово. Анкетирани са предприятия, които имат като основна или второстепенна дейност преработка на плодове и/или зеленчуци.

Производство на готова продукция от плодове и зеленчуци през 2016 г.

През 2016 година готовата продукция от плодове е 71.5 хил. тона. Делът на консервите (вкл. конфитюри и компоти) е 38%, замразените плодове са 16%, а плодовите концентрати и сокове представляват 15%. Тези три основни продукта съставят 69% от произведената продукция от плодове (таблица 5).

В произведената продукция от праскови са вложени 13.0 хил. тона пресни праскови, като са получени 16.3 хил. тона готова продукция, в т.ч. 15.5 хил. тона праскови в захарен сироп (95%).

Реализацията на готовата продукция от праскови в страните от ЕС е 40%, в България е 6%, а за трети страни са предназначени 15% (таблица 1).

В общо произведената продукция от вишни са вложени 4.0 хил. тона пресни вишни. Произведената продукция е 3.6 хил. тона, в т.ч. 1.1 хил. тона замразени вишни (31%), а компотите и сладката са 1,7 хил. тона (47%). Реализацията в страните от ЕС е 20%, в страната са реализирани 21%, а на склад към 31.12.2016 година са останали 28% от произведената и налична продукция (таблица 1).

В готовата продукция от череши са вложени 22.7 хил. тона пресни череши. Произведената продукция е 18.9 хил. тона. Реализираната готова продукция от череши в ЕС е 57%, на склад към 31.12.2016 година са останали 34% от произведената и налична продукция (таблица 1).

Таблица 1: Готова продукция от праскови, вишни, череши, домати и пипер (хил. тонове)

Готова продукция от:	Начални запаси към 01.01.2016 г.	Вложени пресни суровини	Вложен концентрат	Произведена готова продукция	В страната	Изпращания за ЕС	Износ за трети страни	Запаси към 31.12.2016 г.
Общо (праскови)	с	13.02	0.16	16.29	1.61	10.19	3.86	с
Компоти, сладка	с	с	с	1.16	0.18	с	с	с
Замразени череши	с	с	с	2.37	с	с	-	1.38
Други (концентрати, сокове, пулп и др.)	с	19.49	-	15.36	с	13.28	с	с
Общо (череши)	9.43	22.69	с	18.89	с	16.15	0.43	9.52
Компоти, сладка	с	с	с	1.66	0.09	0.21	с	0.68
Замразени вишни	0.24	1.61	-	1.14	0.21	0.60	-	0.56
Други (вишни)	с	с	с	0.77	0.62	0.08	с	0.01
Общо (вишни)	0.91	3.95	с	3.57	0.92	0.89	с	1.25
Консервирани домати	1.66	3.73	с	3.58	2.08	0.54	с	2.15
Доматен концентрат (сухо вещество над 12%)	3.34	28.53	0.42	7.54	5.18	0.40	1.12	4.17
Кетчуп	0.11	с	0.87	5.27	4.33	0.20	с	0.14
Други	0.75	с	с	3.64	2.08	0.70	с	1.31
Общо (домати)	5.86	35.98	1.65	20.03	13.67	1.84	2.51	7.77
Печен пипер	1.76	6.31	///	4.95	3.15	0.68	0.48	2.40
Замразен пипер	1.90	6.31	///	3.81	0.95	2.01	-	2.75
Други (сушен, Маринован, пюре и др.)	1.96	7.17	///	5.33	0.72	3.64	0.16	2.77
Общо (пипер)	5.62	19.79	///	14.09	4.82	6.33	0.64	7.92

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2016 г.

През 2016 година готовата продукция от зеленчуци е 91.7 хил. тона, вкл. смес от плодове и зеленчуци. Делът на консервите (вкл. от гъби и от картофи) е 57%, замразените зеленчуци са 20%, а концентратите и соковете представляват 13%. Тези три основни артикула съставят 90% от произведената продукция от зеленчуци (таблица 5).

В производството на 20.0 хил. тона готова продукция от домати са вложени 36.0 хил. тона пресни домати (таблица 1). Доматеният концентрат заема 38% от произведената продукция от домати, а консервираните домати са 18%.

В страната е реализирана 53% от продукцията от домати, изпращанията за ЕС са 7%, а износетът в трети страни е 10%. Запасите в края на годината са 30% (таблица 1).

В продукцията от пипер са вложени 19.8 хил. тона пресен пипер, като са получени 14.1 хил. тона готова продукция. Печеният пипер е 35% от готовата продукция, а замразеният – 27%.

Реализираната готова продукция от пипер в страните от ЕС е 32%, в България – 25%, а за трети страни са изнесени 3%. Запасите в края на годината са 40% (таблица 1).

Статистическа тайна

За да се гарантира конфиденциалността на индивидуалните данни, някои данни не могат да бъдат публикувани и са заместени със "с". Този символ е използван когато има по-малко от 3 производствени единици в разглежданата категория или една производствена единица от разглежданата категория представлява повече от 85% от дейността на цялата категория.

Използвани знаци:

- "–" статистическите величини са равни на "0";
- "с" статистическите величини са конфиденциални;
- "0" статистическите величини са по-големи от нула, но са по-малки от 0.01 хил. тона.

Таблица 2: Реализация на готовата продукция през 2016 г.

Реализация:	От плодове		От зеленчуци	
	(хил. т.)	%	(хил. т.)	%
- в страната	24.21	24%	53.37	43%
- в ЕС	37.11	38%	23.82	19%
- в трети страни	6.82	7%	10.05	8%
- на склад към 31.12.2016 г.	30.75	31%	37.63	30%
Общо	98.89	100%	124.88	100%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2016 г.

Делът на готовата продукция от преработени плодове, реализирана в страната, е 24%. Изпращанията за ЕС са 38%. Износът за трети страни е 7% от общата продукция. Делът на количествата от плодова продукция на склад към 31.12.2016 г. е 31% (таблица 2).

Реализираната в България готова продукция от преработени зеленчуци е 43%, изпращанията за ЕС са 19%, а износът в трети страни е 8%. Делът на зеленчуковата продукция на склад е 30% (таблица 2).

Таблица 3: Основни видове плодове, преработени през 2016 г.**(хил.тонове)**

Вид	Брой предприятия	Производство от площи, стопанисвани от предприятието	Доставени от български производители директно или чрез търговци	Доставки от ЕС	Внос от трети страни	Плодове, преработени на ишлема	Общо:	
Ябълки	31	1.54	13.10	с	с	с	22.48	26%
Кайсии	20	-	с	с	-	-	2.62	3%
Праскови	23	с	4.83	8.26	-	с	13.09	15%
Сливи	35	с	11.57	-	-	с	12.17	14%
Череша	29	0.18	18.44	4.38	с	с	25.69	30%
Вишни	28	-	3.06	-	с	с	4.09	4%
Ягоди	34	0.17	0.95	-	-	0.67	1.79	2%
Малини	38	0.22	1.81	с	-	с	3.20	3%
Други	50	0.19	с	с	-	0.14	2.79	3%
Общо:	95	2.84	57.57	15.81	8.20	3.50	87.92	100%
%	///	3%	65%	18%	10%	4%	100%	

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2016 г.

Таблица 4: Основни видове зеленчуци, преработени през 2016 г.**(хил. тонове)**

Вид	Брой предприятия	Производство от площи, стопанисвани от предприятието	Доставени от български производители директно или чрез търговци	Доставки от ЕС	Внос от трети страни	Плодове, преработени на ишлема	Общо:	
Домати	43	0.52	40.13	-	-	-	40.65	39%
Пипер	68	0.41	23.37	0.88	1.49	0.25	26.40	26%
Патладжан	25	-	4.99	с	с	-	6.69	6%
Корнишони	31	0.09	1.32	-	0.24	-	1.65	2%
Фасул - зелен	14	с	с	-	-	-	1.97	2%
Грах - зелен	12	с	4.36	-	-	с	4.90	5%
Главесто зеле	36	0.13	1.16	с	с	с	1.44	1%
Моркови	39	с	1.57	с	с	-	2.10	2%
Лук кромид - зрял	15	-	1.85	с	-	с	2.75	3%
Картофи	21	с	3.41	2.06	с	-	5.61	5%
Гъби	30	0.49	с	с	0.08	-	2.09	2%
Други	63	0.50	5.82	0.07	0.06	0.44	6.89	7%
Общо:	125	2.81	91.24	5.48	2.70	0.91	103.14	100%
%	///	3%	88%	5%	3%	1%	100%	

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2016 г.

Таблица 5: Готова продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2016 г. (хил. тонове)

Произведена продукция	Прясно пакетирани	Замразени	Сувени	Туриши	Консерви	Концентрати и сокове	Други продукти	Общо
От плодове	2.67	11.46	1.55	///	26.90	10.65	18.31	71.54
От зеленчуци	1.24	17.25	0.30	1.94	52.01	11.87	0.59	85.20
Смес (от плодове и зеленчуци)	-	-	-	///	с	-	-	с
От гъби	0.85	0.37	с	///	0.64	///	с	1.89
От картофи	4.13	с	-	///	с	///	0.15	4.57

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2016 г.

